

34

Co to jest grzech? Siedem grzechów głównych

Cele katechetyczne

- uświadomienie, że grzech to nieposłuszeństwo wobec Boga;
- ukazanie realności grzechu – przynosi rzeczywiste cierpienie, zło i szkodę;
- uświadomienie, że Bóg nie jest surowym sędzią, a przede wszystkim dobrym Ojcem, który nas nie potępia, ale przebacza nam i wyzwala nas od grzechu;
- ukazanie grzechu jako stanu nieprzyjaźni z Bogiem i zagrożenia dla dobra osobistego i wspólnotowego.

Treści

- siedem grzechów głównych;
- grzech zagrożeniem człowieka i przeszkodą w budowaniu przyjaźni z Jezusem;
- grzech jest czymś realnym – jest to prawdziwe zło odłączające nas od Boga i wyrządzające prawdziwą szkodę w naszych sercach i sumieniach;
- grzech ciężki a grzech lekki;
- każdy człowiek jest grzeszny – Bóg zna naszą naturę i kocha nas takimi, jacy jesteśmy;
- spowiedź święta jako miejsce uleczenia naszych duchowych ran i wyzwolenia z grzechów;
- rodzaje grzechów popełnionych myślą, słowem, uczynkiem, zaniedbaniem.

Wymagania

Uczeń:

- wymienia siedem grzechów głównych i ogólnie je charakteryzuje;
- tłumaczy różnicę między grzechem ciężkim a lekkim;

- wyjaśnia, na czym polega szkodliwość grzechu;
- tłumaczy, co to znaczy, że Bóg jest troskliwym Ojcem, który nas nie potępia;
- podaje definicję grzechu;
- odróżnia grzech popełniony myślą od grzechu popełnionego słowem, uczynkiem oraz zaniedbaniem.

Postawy

Uczeń:

- modli się o pomoc i łaskę Bożą w pracy nad swoimi wadami;
- przewiduje konsekwencje swoich zamiarów, słów i czynów;
- stara się unikać okazji do grzechu.

Pojęcia, postaci

Grzech, pycha, grzech lekki i ciężki, grzech myślą, słowem, uczynkiem, zaniedbaniem, spowiedź.

Wartości

Zwracanie się do Boga jako do kochającego Ojca, który nas nie potępia, ale uwalnia od grzechów i wzywa do unikania grzechu; praca nad swoimi wadami i nad uwrażliwianiem sumienia.

Metody

Lektura i analiza fragmentu Pisma Świętego; pogadanka; praca w grupach; mapa myśli; praca z tekstem biblijnym: streszczenie, wyciągnięcie wniosków; słuchanie lub śpiew piosenki.

Korelacja z edukacją szkolną

- język polski – kształcenie językowe; motyw grzechu i niesprawiedliwości (np. legenda o Popielu, opowiadania uwrażliwiające na niesprawiedliwość);
- muzyka – piosenka *Wszystko mogę w Tym, który mnie umacnia*;
- język obcy – słówka w języku angielskim z podręcznika.

Propozycja realizacji

1. Modlitwa: *Spowiedź powszechna, Modlitwa do Ducha Świętego przed nauką.*
2. Pogadanka: Grzech jest to zerwanie lub osłabienie więzi z Bogiem i bliźnimi. Wyróżniamy grzechy ciężkie i lekkie. Częstym powodem do grzechu są nieporozumienia, kłótnie, które są wywoływane w różnych środowiskach, także w rodzinie, szczególnie między rodzicami a dorastającymi dziećmi. Konflikty między ludźmi są na porządku dziennym. Ich źródłem są nasza pycha, egoizm i upór.

Gdy w rodzinie dochodzi do konfliktów, a ich powodem jest zachowanie dzieci, można zauważyć wyrozumiałość rodziców, ich szczególne oddanie i miłość do swoich pociech, nawet tych najtrudniejszych. To szczególnie miłość skłania rodziców do wybaczenia, zapominania i prowadzi do szybszego pojednania w rodzinie. Skłania dzieci do krytycznej oceny własnego postępowania, do dostrzeżenia, jak wielką wartość ma więź łącząca ich z rodzicami. Zdolność do przebaczenia prowadzi do zgody, spokoju, dobrej atmosfery.

Do załagodzenia konfliktu wystarczą czasem jedno dobre słowo, prosty gest dobroci i życzliwości. Wtedy znów zasiadamy razem do wspólnego stołu, kolejny raz jesteśmy bliscy sobie, złączeni. Ponownie jest wszystko dobrze. Gdyby nastąpiło prawdziwe zerwanie rodzinnej więzi – gdy ktoś porzucił dom i zrezygnował ze wspólnoty rodzinnej – wtedy już nie jest łatwo wrócić do domu bez słowa i zasiąść do wspólnego stołu. Trzeba byłoby coś zrobić, na coś się zdobyć, aby przywrócić więź, która została zerwana, naprawić to, co zostało zburzone.

Ta możliwość powrotu istnieje zawsze (to są rodzice, to jest dom) – jednak nic nie da się zrobić, gdy milczą obie lub jedna strona. Podobnie jest w relacjach z Bogiem. Gdy człowiek zgrzeszy, często ucieka przed Bogiem, ponieważ nie chce się przyznać do popełnionego zła. A Bóg, podobnie jak rodzice, nie obraża się i czeka na nasze słowo, na spowiedź, na nasz powrót do Niego. Wykonanie zadania 1.

3. Uczniowie w grupach wypisują źródła konfliktów i dzielą je na te, które są konkretną krzywdą, i te, które są zwykłym nieporozumieniem, żeby uchwycić, czym jest grzech, co to znaczy, że ktoś ponosi winę, odpowiedzialność za to, co zrobił.
4. Praca z podręcznikiem: Tworzenie mapy myśli. Uczniowie wypisują podstawowe wiadomości: czym jest grzech, jakie wywołuje skutki, jakie są grzechy. Zwrócenie uwagi na naturę grzechu ciężkiego i lekkiego oraz na to, jak zareagować na grzech lekki, a jak na grzech ciężki. Podkreślenie, że takie grzechy wymagają bezwzględnie wyznania w sakramencie pokuty i pojednania. Wykonanie zadania 4.
5. Jednak w żadnej sytuacji nie należy tracić nadziei. Pan Jezus nas zbawił, a zanim uczynił to na krzyżu, już w trakcie ziemskiego nauczania wiele razy pokazywał, że nie potępia człowieka, uczył, jak traktować grzech, a jak grzesznika. Katecheta dzieli uczniów na cztery grupy. Każda z nich losuje jeden fragment Ewangelii. Po odczytaniu danego fragmentu, grupa analizuje, w jaki sposób Jezus traktuje grzech, a jak grzesznika oraz do czego wzywa ludzi. Następnie przedstawiciele grup prezentują wyniki pracy na forum klasy.
 - (Łk 7, 47–48) – nawrócona grzesznica
 - (Łk 15, 1–7) – zabłąkana owca
 - (Łk 15, 8–10) – zgubiona drachma
 - (Łk 15, 11–32) – syn marnotrawny
6. Można także zaproponować odczytanie i analizę fragmentu Pisma Świętego (J 8, 3–11). W trakcie analizy tekstu próba znalezienia kluczowego słowa. Jaka jest odpowiedź na grzech? (nawrócenie) Co to znaczy „nawrócić się”? (powrócić na nowo do Boga i Kościoła, nawiązać ponownie zerwaną więź z Chrystusem i z braćmi w wierze, odzyskać wewnętrzny spokój) Kto nam pomaga w nawróceniu się? (Jezus Chrystus) W jaki sposób? (w sakramencie pokuty). Wykonanie zadań 2, 5.
7. Nawrócenie jest potrzebne każdemu z nas i jest zawsze aktualne. Trwanie w grzechu, powtarzanie tego samego zła, powoduje, że pojawiają się wady, stałe skłonności do zła, łatwość czynienia zła zamiast dobra. Niekiedy wady te są nawet tzw. grzechami głównymi, tzn. dotyczą podstawowych dziedzin ludzkiego życia

i mają niszczący wpływ na życie duchowe człowieka. Wykonanie zadania 3.

8. Chrześcijanin nie zna sytuacji bez wyjścia. Powrót do miłosiernego i kochającego Ojca, do domu, jest zawsze możliwy. Sakrament pokuty jest niezwykłym „pomysłem” Bożej dobroci. W prosty sposób, poprzez wypełnienie określonych warunków, chrześcijanin może odzyskać spokój, powrócić do utraconej przyjaźni z Bogiem. Tak niewiele potrzeba, aby usłyszeć: „Idź w pokój, odpuszczają ci się twoje grzechy”. I wciąż na nowo możemy usłyszeć te uzdrawiające słowa, kiedy zgrzeszymy i otrzymujemy rozgrzeszenie. Aby tak się działo, musimy bardzo mocno zaufać Bożemu Miłosierdziu i uwierzyć w miłość Boga. Szczególnie dotyczy to zagubionych ludzi, podobnych do zabłąkanej owcy lub marnotrawnego syna.
9. Śpiew piosenki *Wszystko mogę w Tym, który mnie umacnia*. Podkreślenie Bożej pomocy w nawracaniu się i w walce ze złem.
10. Praca domowa: powtórzenie pięciu warunków sakramentu pokuty i pojednania oraz zrobienie rachunku sumienia.
11. Zakończenie: modlitwa spontaniczna przebłagalna za grzechy albo wybrana modlitwa odmawiana przed sakramentem pokuty i pojednania.